

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

Osrednje glasilo državnih nameščencev za Slovenijo.

Za naše pravične zahteve.

Naš Glavni savez je konec marca t. l. izročil predsedniku ministrskega sveta spomenico, iz katere posnemamo:

»Položaj državnih uradnikov in uslužbencev v naši državi je povsem nepovoljen. Njihovi prejemki niso niti približno zadostni, da jim zagotovijo skromno in dostojno existenco. Še težji pa je položaj državnih upokojencev in upokojenk, posebno onih, ki jim je bila nakazana pokojnina po starih zakonih. Mnogi od teh, bivših delavcev za dobrobit države in naroda, in njihove družine danes skoro stradajo z dohodki, ki jih jim nudi država.

Plače, ki so bile določene po uradniškem zakonu z dne 31. julija 1923, niso bile za ogromno večino državnih uradnikov niti takrat zadostne. Medtem so bili po uveljavljenju tega zakona, dohodki državnih uslužbencev celo znižani, kar je, nazumljivo, ustvarilo še slabši in neznosnejši položaj državnega uradništva. Tako so bile znižane meseca julija 1926. draginjske doklade radi nesreče, ki je zadel našo državo s poplavo in še danes se izplačujejo draginjske doklade v zmanjšanem znesku. Državni uradniki in uslužbenci so bili tedaj edini, ki so dali svoj tribut v splošno državno in narodno interesu. Z zakonom o neposrednih davkih z dne 8. februarja lanskega leta, so bile občutno zvišane davčne stopnje na dohodke uradnikov in uslužbencev. Nadalje je bila s stanovanjskim zakonom z dne 1. maja lanskega leta, zmanjšana zakonska zaščita, ki so jo do tedaj uživali državni uradniki, uslužbenci in upokojenici kot ekonomsko šibak sloj. S povišanjem izdatkov za stanovanje, brez odgovarjajočega zvišanja zakonite stanoarine, so njihove plače ponovno znižane, pravzaprav je znižan oni del plače,

ki je določen za vsakdanje potrebščine. Končno je sedaj predvideno ponovno znižanje plač na račun vplačevanja v pokojninski sklad za družinske pokojnine.

Ako upoštevamo vse znižanje od leta 1924., tedaj so zmanjšane letne plače državnih uradnikov in uslužbencev gotovo v višini ene mesečne plače. Draginja se med tem ni zmanjšala, nego se je, posebno v zadnjih mesecih celo povečala.

Taki življenjski pogoji državnih uslužbencev so morali neizogibno nepovoljno vplivati na službo, ki jim je poverjena. Brezdvomno pa se mora večina slučajev netočnega in nepravilnega vršenja službe od strani poedinih državnih organov razjasniti predvsem z ozirom na njihov reven, absolutno nezadosten materialni položaj. Priznati se pa mora, da je število takih slučajev med uradništvom v naši državi mnogo manjše, nego bi se moglo pričakovati, da jih bo, v primeri s takimi razmerami, v katerih živi uradništvo.

Čeravno nam je znano, gospod predsednik, da namerava kraljevska vlada, ki ji imate čast načelovati, izboljšati položaj državnih uslužbencev v naši državi, ki jim dá na ta način možnost za posvetitje vse svoje sposobnosti izključno delu za dobrobit naše države in narodne skupnosti, smo smatrali za dolžnost, da Vas tudi s svoje strani zaprosimo, da izvolite uporabiti vso svojo visoko avtoriteto, da se ta, tako zaželjeni in potrebni rezultat doseže čim prej. Priložnost za to se bo nudila ob priliki revizije uradniškega zakona.

Istočasno Vas Savez naproša, da imate prav tako v evidenci izboljšanje sedanjega žalostnega položaja državnih upokojencev in upokojenk.«

Dr. Francè Goršič:

Zakon o osebnih imenih.

III. O izpremembi imena.

Pod izpremembo imena v smislu tega napisa ne smemo razumeti primerov omožitve in posvojitve, ki smo o njih že govorili, niti ne primera legitimacije, ki je glede nje zakon recipiral naše dosedanje predpise, nego tukaj imamo opraviti z ono izpremembo rodbinskega ali rojstnega imena, ki jo državljanu po njegovi prošnji dovoli državno oblastvo. Tamkaj je bila izprememba imena le posledica neke druge pravnostvarne činjenice, omožitve, posvojitve, pozakonitve, tukaj pa gre za pravni institut izpremembe imena po konstitutivnem aktu pristojnega upravnega oblastva.

Kar jasno nam mora biti, da mora moderen zakon, v demokratski državi še celó, ukiniti tiste preperle fevdalne naredbe, ki so nekdanj dopuščale izpremembo imena sploh le pri prestopanju v kako krščansko veroizpoved ali pri podelitvi plemstva, kasneje pa in tudi še v naših časih prav izredno in izjemno tedaj, kadar so bili izredni tako zvani posebnega ozira vredni pogoji. Ako hoče biti čuvar načelne neizpremenljivosti imena, mora zakon proglasiti načelo izjemnosti za vsakršno izpremembo bodisi rodbinskega, bodisi rojstnega imena, toda vidik sodobnega zakona mora biti glede dopustnosti teh izprememb pač popolnoma drugačen, nego je vidik, ki je ustrezal nazorom naših dedov. In zares je velikanski razloček med določili našega novega zakona in določili naših prejšnjih predpisov. Predvsem

pa moramo vedeti, da so predpisi glede izpremembe rodbinskega imena bistveno drugačni od predpisov, ki veljajo za izpremembo rojstnega imena. Prva izprememba je manj otežkočena in postavljena v kompetenco velikih županov, druga pa je mnogo bolj striktno urejena in pridržana ministru notranjih poslov, da on o njej odloča.

Glede izpremembe rodbinskega imena zahteva zakon posebne okolnosti ter postavlja kot glavni primer to okolnost, da dokaže državljan po dovršenem 21. letu starosti, da ga njegovo ob rojstvu ali potem pozakonitve dobljeno ime ovira brez lastne krivde v poštenem prizadevanju za vsakdanji obstanek ali da mu sicer provzroča bistveno škodo. Njemu da je zakon pravico zahtevati, da mu pristojni veliki župan dovoli izpremembo rodbinskega imena. Ta izprememba se mora dovoliti, če meri v glavnem na to, da se točneje identificirajo osebe istega rodbinskega imena.

Iz postopka, ki ga zakon predpisuje, naj navedemo, da velja načelo najširše publicitete. Upravno oblastvo prve stopnje, kjer je treba vložiti prošnjo, mora vsebino zahtevka objaviti po predpisih, ki veljajo v administrativnem postopanju. Izpremembi rodbinskega imena vobče lahko ugovarja ob predložitvi dokazov oni, čigar pravice in interesi bi bili s pozitivno rešitvijo oškodovani ali resno ogroženi. Odobritvi zaprošenega rodbinskega imena pa smejo ugovarjati, po naših mislih manj ustrezno, le tako

zvani soimenci ali žensvi, to so tisti državljani, ki nosijo isto rodbinsko ime. Zoper odločbo velikega župana, ki se mu spisi po končanem postopku uradoma predlože, je dopustna pritožba v roku 15 dni na ministra za notranje posle.

Izprememba rojstnega imena je težja, ker naj rojstno ime načeloma ostane vse življenje neizpremenjeno. Izpremembo sme dovoliti le minister notranjih poslov, če se je uveril, da so prosilčevi razlogi res tehtni in da ne nasprotujejo predpisom prosilčeve vere. Mimo tega sme vsakdo prosto privzeti drugo rojstno ime, kadar izpremeni skladno z veljavnimi predpisi svojo versko pripadnost ali kdor vstopi v cerkveni red. Prijaviti pa mora izpremembo svojega rojstnega imena pristojnemu velikemu županu, ki odredi vpis v matično knjigo. V ostalem velja vrhovno načelo, da bodi rojstno ime vse bolj neizpremenljivo nego rodbinsko ime. Ako premostrivamo vse, kar smo povedali, zlasti to, da je izbira rojstnega imena ob rojstvu svobodna in vpis imena načeloma tak, kakor ga stranka želi, tedaj mora pač vsakdo priznati, da naš zakon prav nič ni sledil zgledom nekih sosednjih držav, ki nasilno forsirajo asimilacijo osebnih imen svojih narodnih manjšin. Marveč priznati bo treba, da je naš zakonodavec ravno v tem vprašanju pokazal velikodušno liberalnost. Zakaj državljanu je dovoljeno, da podeli svojemu otroku, n. pr. rojstno ime Hans ali Janoš. Z druge strani pa je zakonodavčeva želja ta, da dotični Hans ali Janoš nosi to svoje, v matico vpisano rojstno ime do svoje smrti. Kajti dvojna igra ne bo dopuščena. Tale Nemeec ali Madžar se ne bo smel pisati v Beogradu za Jovana ali Ivana, v Zagrebu pa za Hansa ali Janoša. Pred zakonom bo tako početje zloraba imena, razen ako bi bil dotičnik z oblastvenim dovoljenjem izposloval izpremembo krstnega imena Hans oziroma Janoš v Jovan.

Glede rodbinskega imena je predpisano, da se ima vpis v matično knjigo vršiti tako, da se ime točno vjema z matično vknjiženim rodbinskim imenom prednika, od katerega vpisanec izhaja. Le tedaj, kadar bi se moralo ime vpisati po starem pravopisu ali pa zoper pravila srbskega, hrvatskega ali slovenskega pravopisa, je vodji matičnih knjig zaukazano, da mora vpisati ime skladno s pravili dotičnega pravopisa. Toda tudi tukaj je v prid otrokovega očeta oziroma očeta nezakonske matere izjema (pri nas bodo težko razumeli zakaj se ista pravica ne prizna tudi nezakonski materi sami in drugim njenim zakonitim za-

stopnikom), da smeta pred vodjem matičnih knjig pismeno ali pred dvema pričama ustno na zapisnik izjaviti, da obstajata na tistem vpisu, ki ga zakon načeloma zahteva, to se pravi na vpisu, da se ime točno ujema z matično vknjiženim rodbinskim imenom prednika. Ta izjava pa se vzame le tedaj v poštev, ako je dokazano, da se je vpisovalo rodbinsko ime dotičnega rodu v poslednjih 60 letih v rojstveno matico tako, kakor zahteva oče. Vsakdo mora torej spoznati, da se zakonodavec ni bavil z nikakimi nasilnimi ukrepi in namerami slovaniziranja niti glede rodbinskih imen. Omejil se je zgolj na defenzivna sredstva proti tistim znanim praktikam, s katerimi so bili n. pr. v Vojvodini velikansko število jugoslovanskih imen raznarodili.

Zakon se ne poslužuje nikakih nasilnih metod asimiliranja, vendar pa daje vsakemu poedincu pravico, zahtevati za svoje ime pravilnost, odnosno popravek vpisa ali izpiska iz matičnih knjig, če se ne sklada s predpisi zakona. Glede vpisov, ki se tičejo njegovih potomcev, ima tudi prednik isto pravico, da zahteva soglasnost vpisa s sedanjimi pravopisnimi pravili. Za primer pa, da kdo s temi predpisi ne bi izhajal, dopušča zakon popravek matičnega vpisa za rodbinsko ime, najsi se je izvršil vpis natančno po predpisih zakona, ako se dokaže, da se je pisalo rodbinsko ime prednikov drugače, nego je vknjiženo v matici, ali gre za zgolj pravopisne razlike ter se želi popravek ravno v smislu sedanjega pravopisa, ali končno, če se želi, da se piše rodbinsko ime po pravilih fonetike. Nihče pa ne more zahtevati popravka matično vpisanega imena, s katerim bi se prekršila pravila pravopisa.

Vsaka izprememba imena se mora vpisati v matično knjigo. Razen tega so po zakonu o državljanstvu predvidene še posebne občinske knjige za domovince in inozemce. Dokler pa te knjige še ne bodo uvedene (dotična naredba še ni izšla), bodo občinski uradi imena pač vpisovali v začasne seznamke, da bodo že sedaj zadostili zakonu, ki terja, da morajo vpisovanje imen prilagoditi predpisom tega zakona, najsi jim vodstvo matičnih knjig ni poverjeno. Vodje matičnih knjig morajo sporočiti vsak primer matičnega vpisa domovinski oziroma v zakonu določeni občini.

Iz našega izvajanja naj blagovoli bralec spoznati, da je naš novi zakon o osebnih imenih moderen, našim prilikom dobro prilagoden zakon, ki dela sestavljalcu, načelniku dr. Otmarju Pirkmajerju, čast.

Košačan:

Naše težnje in želje.

Seveda! imamo jih mnogo, kakor vsak stan, vsak posameznik, zlasti v sedanjih težkih časih. Te težnje in želje tolmačijo leto za letom, teden za tednom naše organizacije, zlasti Zveza državnih nameščencev in upokojencev ter naše glasilo. Vendar ne bo odveč, da jih ponovimo:

1. Izdaja novega, vsem razmeram in potrebam ustrežajočega uradniškega zakona naj se pospeši, da se more vse činovništvo na novi, pravični podlagi razvrstiti. To pa naj se ne izvrši brez zaslišanja Glavnega saveza.

2. Sedanja uredba o potnih in selilnih stroških naj se v grajanih določbah hitro izpremeni — v prilogotno trpečemu uradništvu — tako, da bi stopila nova uredba v veljavo čimprej. O tej stvari smo že dovolj pisali v svojem glasilu.

3. Splošna ureditev materialnega stanja uradništva. Res je, samopomoč, ki se očituje v nabavljajnih, v kreditnih in stavbnih zadrugah je in bodi prvo. Toda s temi organizacijami ne moremo še nadomestiti mesečnega primanjkljaja 2000—3000 Din v svojih dohodkih. Ker nas ta mizerija tlačí in duši že leta in leta tako, da je uradništvo močno sproletarizirano, na drugi strani pa se je moralo tudi zadolžiti — samo v Ljubljani je drž. nameščentstvo zadolženo za 10 milijonov dinarjev — je nujno izboljšanje naših prejemkov po državi neizogibno potrebno. Vsak mesec zavlačevanja oziroma zakasnitve pomeni pogorševanje uradniškega položaja, pomeni pa tudi izgubo za državno upravo v moralnem in prestižnem pogledu. Kajti dostojno predstavljati državo

ter vršiti v redu težko službo, more le gmotno neodvisno, torej zadostno plačano uradništvo.

Program sedanje vlade, ki dela v vsem red, je tudi, da po izvršeni reorganizaciji uprave in redukciji osebja, kjer je nepotrebno, izboljša na splošno uradniške aktivne in penzijske prejemke. To naj se pa tam, kjer so na razpolago krediti glasom novega proračuna, kakor v notranjem in finančnem resoru, dejansko tudi čim prej izvede.

Pri tem pride še eno v poštev, t. j. otvarjanje in izplačevanje kreditov. Večkrat se je namreč že opazilo, da je bil kredit dovoljen in odprt, do izplačila pa ni prišlo. Menim, da bi bilo treba preurediti službo glede odvajanja gotovine v centralo. Potem me bi bilo več potrebno iskanje, kako izplačati razne poviške in potne ter druge stroške, predvsem pa plače in pokojnine prvega v mesecu. Tako se ne bi moglo več dogajati, da bi ostala država dolga mesece zakojim uslužbencem dolžna njihove zakonite prejemke — kar je bilo pod prejšnjimi vladami na dnevnem redu.

Na to smo hoteli opozoriti mero-dajne činitelje v interesu uradništva, službe in države.

Vestnik.

Obvezna naročba našega glasila. Na občnem zboru društva finančnih konceptnih uradnikov je bil s soglasno sprejet predlog člana g. Fr. Mahkoveca, da mora biti vsak član društva naročnik »Našega Glasu«. Dasi je bilo že doslej domala vse članstvo omenjenega društva naročeno na naše glasilo, je ta sklep znak pravilnega umevanja stanovske dolžnosti in vreden, da ga vse organizacije, ki nimajo lastnih strokovnih glasil, posnemajo.

Okrožna skupina drž. nameščencev v Celju je začela zopet po daljšem presledku agilno poslovati. Kakor poroča Zvezi, bo sklicala tekem prihodnjega mesca svoj redni občni zbor. Zveza to ponovno udeleževanje celjske skupine toplo pozdravlja ter se bo po možnosti občnega zbora udeležil njen odposlanec.

Društvo finančnih konceptnih uradnikov je izvolilo na občnem zboru dne 20. aprila društveni odbor, ki se je tako le konstituiral: predsednik dr. Ljudevit Valjavec, namestnik Fran Bonač, tajnik dr. Ivan Volčič, namestnik dr. Karl Dobida, blagajnik Konrad Škoflek, namestnik Fran Mahkovec.

Redni kongres Glavnega saveza. Po sklepu plenarne seje Glavnega saveza drž. uslužbencev v Beogradu se bo vršil letošnji kongres na pravoslavne binokosti, t. j. dne 23., 24. in 25. junija v Skoplju.

Zakasnitev izplačila učiteljskih prejemkov za marec. Od finančne direkcije smo prejeli uradno pojasnilo, da zaradi zakasnitve izplačila prejemkov učiteljstva v Sloveniji v mesecu marcu ne zadene oddelka za drž. računovodstvo tuk. fin. direkcije prav

nobena krivda. Uradna preiskava v tej smeri je ugotovila sledeče: »Trebovanje kreditov na učiteljskih plačah za mesece januar, februar in marec 1929 je predložil označeni računski odsek že dne 28. novembra 1928 pod P. br. 9503 ministrstvu prosvete, torej točno po določilih pravilnika o poslovanju računovodstvenih odsekov pri ministrstvih in spec. računovodstev in blagajn (Ur. list z dne 1. VI. 1927, št. 260/60). To trebovanje je vsobovalo popolnoma točno izračunano potrebščino za zadnje četrtletje proračunskega leta 1928/29, otvortitev kredita, ki je na to dospela, je bila pa znatno nižja.

Radi tega je zaprosil računski odsek dne 23. januarja t. l. pod P. br. 5448/3 za dodatno otvortitev nedostalega kredita, na kar je zahtevalo ministrstvo prosvete pojasnila s posebnim dopisom, ki je došel šele 19. februarja t. l. ter bil še isti dan rešen pod P. br. 1680/2. Na to je bil prvi del kredita otvorten računovodstvu (dne 6. marca t. l., drugi del pa šele 18. marca 1929. Jasno je torej, da ne zadene radi zakasnitve izplačil učiteljskih prejemkov za mesec marec t. l. nikača krivda niti ne tuk. oddelka za računovodstvo in proračun, niti ne obeh odgovornih naredbodavcev v Sloveniji.

Posmrtni sklad nižjih državnih nameščencev. Člani posmrtnega sklada naj nemudoma javijo vsako spremembo svojega naslova tovarišu Ivanu Pojetu, služitelju finančne direkcije v Ljubljani.

Težnje finančnih uradnikov-pravnikov. Deputacija združenih organizacij finančnih juristov je prošli teden osebno predložila spomenico strokovnih društev fin. uradnikov z akademsko izobrazbo vsem odločilnim činiteljem v Beogradu. Posetila je poleg finančnega in pravosodnega ministra še notranje ministrstvo ter prometnega ministra. Spomenico je izdelalo zagrebško društvo, čigar zastopnik dr. Krleža je vodil deputacijo, v kateri so bili fin. uradniki-akademiki iz Zagreba, Splita, Mostarja, Sarajeva in Ljubljane. Ljubljansko društvo je zastopal njegov predsednik dr. Ljudevit Valjavec. Ta je deputacijo vodil k prosvetnemu ministru dr. Korošcu in mu tudi raztolmačil želje finančnih pravnikov, ki gredo za tem, da se jim priznajo — kakor sodnikom in političnim uradnikom-akademikom — posebne fakultetske doklade.

Upokojitev bivših ministrov. Kralj je dne 20. aprila t. l. podpisal ukaz, s katerim so bili upokojeni oziroma razrešeni vsi bivši ministri, ki so bili doslej na razpoloženju. Upokojenih je bilo 41 ministrov, 2 min. predsednika in trije državni podtajniki, razrešeni pa 4 ministri in 2 podtajnika n. r.

Deveturno delo v finančni stroki. Akcijski odbor šestih združenih strokovnih organizacij finančne uprave, je interveniral pri finančnem direktorju g. dr. J. Povaleju in ga prosil naj pri finančnem ministrstvu posreduje, da se po možnosti čimprej uvede dotedanji dnevni delovni čas, t. j. 7 ur

dnevno. Obenem je deputacija, ki jo je vodil g. nadsvetnik št. Sušec, prosila finančnega direktorja, naj bi zastavil svoj vpliv, da se spet odredi — čim bodo poglavitni zaostanki, ki v Sloveniji itak niso posebno številni, rešeni — nedeljeni delovni čas, kakor je bilo to do letošnjega marca.

Proslava papeževe petdesetletnice mašništva. Za udeležbo pri proslavi papeževega mašniškega jubileja so posamezna ministrstva dovolila uslužbencem ki se nameravajo teh proslav udeležiti, dopuste za potovanje v Rim. Finančno ministrstvo je izdalo odlok, da se ta dopust všteje v dobo rednega letnega odmora.

Zbiranje prispevkov po finančnih uradih. Finančni minister je izdal naredbo, s katero je prepovedal vsako zbiranje prostovoljnih doneskov med uradništvom podrejenih uradov, ki bi se vršilo med službo in v uradnih prostorih samih, ker se s tem ovira poslovanje.

Polaganje osnovno-šolskih izpitov. Ker se je opazilo, da mnogi državni uslužbenci, ki žele priti v višje skupine, oziroma zvanja, vlagajo prošnje za polaganje osnovno-šolskih izpitov in duplikate izpričeval neposredno na prosvetno ministrstvo, je finančni minister odredil, da morajo v njegovem resoru vsi nameščenci slične prošnje vlagati edino le po službeni poti preko svojih starešin. Take prošnje je pošiljati ministrstvu prosvete najkasneje do 1. aprila, oz. do 1. septembra vsakega leta. Pri opravljanju teh izpitov je treba skrbeti, da kandidati v resnici obvladajo gradivo osnovne šole. Na prošnjo je prilepiti kolke za 25 Din, in sicer za vsak razred, za katerega žele opraviti izpit.

Kongres »Internacion. federacija učiteljskih združenj«. Tega mednarodnega zborovanja, ki se je vršilo od 6.—8. aprila v Bellinzoni (v švicarskem kantonu Tessinu), se je udeležilo sedem delegatov UJU, med njimi Slovenec insp. Pavle Flerè iz prosvetnega ministrstva.

Prispevki za »B« skupino »Dobrote«. V »B« skupini »Dobrote« je v l. 1928 in letos umrlo skupaj 19 članov. Večina članov pa dosedaj še ni plačala prispevkov za vse smrtne slučaje. Zato se tisti člani »Dobrote«, ki so v skupini »B« in ki plačujejo prispevke po položnicah, vabijo, da čimprej poravnajo zaostale prispevke. Plačati treba za vsak še neplačani smrtni slučaj po 5 Din. Članom bo odbor v kratkem razposlal obračun o njihovih vplačilih in o dolgu, da si bodo na jasnem glede svojih obveznosti.

Onim članom skupine »B«, katerim se odtugujejo prispevki od osebnih prejemkov in ki so od 1. julija 1928 do 1. aprila t. l. plačali skupaj že za deset smrtnih slučajev iz »B« skupine, se bo od 1. maja t. l. odtegoval mesečni prispevek, in sicer toliko časa, da bo njih dolg poravnani in da se po krijejo tudi novi smrtni slučajji, ki se pojavijo morebiti še to leto.

Oblike kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna J. O. S. R. E. I. C. H.

»Alma mater Alexandrina«. Kralj Aleksander I. je sprejel protektorat nad proslavo desetletnega obstoja ljubljanske univerze in dovolil, da nosi naše vseučilišče odslej ime: Univerza kralja Aleksandra I. Globoko vzradoščeni nad tem najvišjim priznanjem in odklovanjem našega vseučilišča, se tudi slovenski državni nameščenci iskreno pridružujejo čustvom globoke vdanosti in tople hvaležnosti, ki polnijo ves slovenski narod. Prepričani so, da bo ljubljanska univerza kakor doslej tudi vnaprej »dostojno odgovarjala svoji prosvetni in velikim narodnim nalogam«, kar jej je želel naš vladar pred desetimi leti. Naj živi, naj se razvija in razeveta univerza kralja Aleksandra I.! Živel njen mogočni zaščitnik kralj Aleksander I.!

Opozorjamo na oglas Oblačilnice za Slovenijo, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7, ki obstoja že 10 let in ni identična z nobeno drugo novejšo Oblačilnico v Ljubljani, dalje na to, da ona ne pošilja potnikov cenjenim stran kam na dom.

Čudežno ozdravljenje je bačka. Izogibajte se predvsem hrane, ki škoduje. Ne bo težko odrediti se pravi kavi, saj imate v Žiki res neškodljiv, redilen in okusen nadomestek.

Razne novice.

Osebnost. Na prošnjo je upokojen Ivan Perpar, višji inspektor fin. direkcije v Ljubljani. V fin. službi je bil od l. 1893., ko je vstopil k ravnateljstvu v Trstu. Služil je do prvih vrat pri davčnih okrajnih oblastvih v Pulju, Pazinu, Tolminu, Gorici in v Trstu, po vojni pa v Mariboru. Od l. 1919. je vodil pokojninski oddelek fin. delegacije. — G. Perparju, ki je bil enako kolegijalen tovariš, kakor dobrohoten starejšina, vesten in tih delavec ter čist, nesebičen značaj, želimo dolga leta zasluženega odpočitka. — Za vršilca dolžnosti šefa davčne uprave v Šmarju pri Jelšah je postavljen fin. sekretar Anton Gunde.

s patent. odpiračem

Schmolli-ova pasta

že 50 let najboljša krema za čevlje

Pierre Loti:

Srečanje s Carmecito.

Več nego dvajset let je, joj!, že tega, kar se je to dogodilo.

Bil sem čisto mlad pomorski kadet in izgledal kot otrok, katerega so prideli štabu admirala, ki je poveljeval tedaj brodovju v Južnem oceanu.

Zares, ne spominjam se več, kdo me je vpeljal pri prijateljici Carmeciti. Stanovala je v zapuščeni četrti Valparaisa, ki je oddaljena od nabrežij in ladij in se imenuje Almendral, sredi vrta v lepi hiši, katera je po južnoameriškem običaju imela okna zamrežena z železnim omrežjem. Bila je stara kakih petintrideset do šestintrideset let, v dobi, ko se lepota Španjolk na teh obalah nagiba h koncu, in mojim očem, ki so bile tedaj zelo mlade, se je zdela že zrela ženska. Sicer pa tudi sama ni trdila nasprotnega, kljub elegantnim oblekam, katere so ji brzoparniki prinašali naravnost iz Pariza. »Stara žena sem.« je rada govorila.

Kmalu naju je zvezalo pristržno prijateljstvo v najpoštenejšem in najčistejšem pomenu besede. Posvečal sem ji svoje večere, vse proste ure, kolikor mi jih je puščala služba na krovu — in prav po materinsko je zahtevala, da sem vsak dan pri njej spregal španske glagole! Njen nežni, malce porujaveli, malce — ah! tako malo vendar — pergamenasti obraz je tvorilo dvoje sijajnih oči, pedolgovatih, da jim ni bilo opaziti konca, z zavihanimi trepalnicami in ki so se v kotih, kadar se je nasmehnila, dvignile prav po kitajsko. In govoril sem si večkrat: »Kako je morala biti lepak! Običajno molčeča, je odgovarjala na kratko, s posameznimi besedicami, pomežiknila je ali našobila usta. Bila je duhovita kot opica, z nekim odtenskom porogljivosti, ampak brez najmanjše zlobe.

Jako spretno je brala iz rok, in rad sem ji prepuščal svojo, ker sem imel vedno staviti kako novo vprašanje o svoji bodočnosti.

V moji hiši me je posebno zvečer, čim je padla noč, prevzel kljub evropskim tapetam in pohištvo obču-

tek zelo daljnega prognanstva: vzrok je bila zapuščena, molčeča mestna četrt; misel na dolgotrajno pot, katero mi je bilo treba prehoditi po praznih ulicah, preden sem prišel na obrežje, polno mornarjev, in pomisel na ta dva kilometra, ki ju je bilo treba nato prevoziti v čolnu po čisto nemirnem morju, da sem dospel na ladjo pred polnočjo — kajti kadetom na čilenski obali še ni bilo dovoljeno, da spé punaj na kopnem, niti miso smeli izostajati preko polnoči. Slično me je pri belem dnevu njen vrt presadil v tujino; rastlo je sicer tam grmičevje z malimi lističi in cveti, prav kakor v zmerno toplih deželah, ki poznajo zimo; toda vse to so bile zame nove, neznané rastline južne poloble, katerim s svojim mrzom preti zima, ravno nasprotna naši...

Eno poglavitnih sredstev, s katerim je znala očarati človeka, je bila glasba. Imela je čudovite prste: osobito Liszta je igrala na skrbno izpijen in diven način, kamor je primešala nekakko nenavadno eksotičnost. Prosil sem jo često, da mi zaigra habanere, seguidille in vsake vrste špan-

jolskih ali čilenskih plesov. In nekoč, ko mi je igrala ples, čigar ritem se mi je zdel nov, sem jo vprašal, kaj je to.

— »To...« je rekla, »to je sema — come que... Tukajšnji ples. Kako to, vi ga ne poznate?...«

Kasneje sem pogosto videl brhke chole (to so mešanke španjolske in indijske krvi), ko so plesale ta ples. Toda takrat ga še nisem poznal.

— »Ah!« je nadaljevala: »no dobro, zaplešem vam ga in celo naučim vas plesati!«

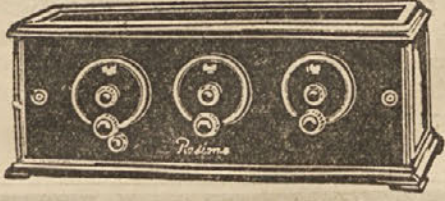
Brzo je poklicala Juanito, Mercedes in Pilar (petnajst do osemnajst let), svoje nečakinje, ki so z materjo stanovale na drugem koncu vrta. In ko so bile plesale na svojih mestih in je vsaka v vzdignjeni roki držala svoj žepni robec, je naglo tudi ona vstala od klavirja, na katerem bi bila morala zaigrati ta sema-come-que.

— »Ej!« je rekla, »raje to pojte, zapojte kot pojo chole in jaz vam na domesticim tamburin.«

(Konec prih.)

Radijski aparat

je postal danes že kulturna potreba vsakega inteligenta. Ko pride utrujen iz pisarne, ga že čaka doma, da ga razvedri z lepo glasbo, petjem ali predavanjem.

Najboljše in najcenejše aparate, sestavne dele in vsa navodila Vam da
Radijska postaja Ljubljana
Miklošičeva cesta 5 Telefon 3190

Plačila tudi na obroke!

Osrednji dopisni urad, ki se je organiziral v smislu nove razdelitve upravnih poslov, je prevzel novoimenovani šef Milan Marjanović, znani hrvatski publicist. Pričakovati je, da se bo s to reformo prevažna institucija osrednjega drž. poročevalskega urada postavila na moderno in vsem zahtevam publicistike odgovarjajočo podlago. Prečesto se je namreč doslej opazilo pomanjkanje dobrega, točnega in objektivno informiranega dopisnega urada, posebno z ozirom na zunanjo poročevalsko službo.

Različna stališča. Zastopniki industrije, trgovine in raznih društev iz Maribora so se mudili pred kratkim v Beogradu, kjer so predložili spomenico, v kateri zahtevajo, naj tudi po event. redukciji števila oblasti, ostane ta v Sloveniji še dve oblasti, kakor dosedaj. — Skoro ob istem času so pa organizirani obrtniki in trgovci iz Celja predložili celjskemu občinskemu svetu zahtevo, naj se za celo Slovenijo ustanovi ena oblast s sedežem v Celju.

Premalo drobiža. Kovanega drobiža po 5 par povsod primanjkuje. Res, da pet par za posameznika ne znači veliko, vendar povzroča ta nedostatek razne težave zlasti v trgovini. Na živilskem trgu pa kar podpira in naravnost pomnožuje dragotino. Predmet, ki stane n. pr. 15 ali 25 par, se za kupca takoj podraži za 5 par, ker mora plačati zanj 20 oz. 30 par. Prodajalec seveda morda neče popustiti, mora le kupec odšteti več, ker s svojim drobižem ne more plačati točno zahtevane cene. Drobiža po 1 in 2 pari itak še nimamo. Primanjkuje sedaj prav občutno še tega po 5 par. Morda bi temu mogla odpomoči finančna direkcija. Tudi s takimi, navidezno malenkostnimi ukrepi, je mogoče uspešno nastopiti zoper naraščajočo dragotino.

Nova carinarnica v Ljubljani. Nedavno se je v navzočnosti generalnega direktorja carin dr. K. Šmida vršila konferenca oblastev in gospodarskih krogov, na kateri se je dokončno sklenilo, v najkrajšem času začeti z gradnjo novega poslopja za ljubljansko carinarnico. Določilo se je tudi stavbišče za novo zgradbo. Da je nova carinarnična zgradba nujno potrebna, nam kaže statistika. V Ljubljani se namreč dnevno ocarini od 180 do 200 vagonov blaga, od teh jih je tri četrtine namenjenih za izvoz, ena četrtina je pa uvoznega blaga. V letu 1928 so znašali njeni dohodki okroglo 154 milijonov Din. Ljubljanska carinarna je po višini dohodkov tretja v državi, cijvril.

Novo poslopje carinarnice bo stalo ob Dovozi cesti, ki teče sporedno z železniško progo severno od glavne ga kolodvora, med Dunajsko in podaljšano Martinovo cesto. Dovozi ceste se bo tlakovala, v podaljšku Resljeve ceste se pa zgradi most za pešce preko kolodvorskega prostora. Zgradba bo veljala 10 milijonov Din, 7 milijonov je že na razpolago iz tlakarinskega sklada. V novi carinarnici bo nad 40 družinskih stanovanj za številno carinsko osebje, ki šteje nad 50 uradnikov. Z novim poslopjem bo zelo ustrezno razvijajoči se ljubljanski trgovini, obenem bo pa s pridobljenimi stanovanji za carinske nameščence zopet storjen važen korak k omiljenju stanovanjske bede.

Nova kolodvorska pošta v Mariboru. Že več let se pripravlja, da začno zidati mariborsko kolodvorsko pošto. Kakor izvemo, se bo z nastopom lepšega vremena zares pričelo z gradnjo poslopja. Bo to dvonadstropna stavba, ki bo merila v dolžini 119 m. V poslopju bo nastanjena razen pošte še carinarnica, obmejna policija in nekaj oddelkov železniške uprave. Stalo bo okrog 10 milijonov dinarjev. H kritju gradbenih stroškov prispeva 5 milijonov poštno ministrstvo, ostalih 5 milijonov pa pojde iz tlakarinskega fonda mestne občine mariborske. — »P. Gl.«

Trafika »Poštnega doma«. V kiosku, ki se nahaja v veži ljubljanske glavne pošte, se prodajajo znamke, kolki in tobak v korist društva »Poštni dom«. Mislimo, da ni treba posebe pozivati državnih nameščencev, naj kupujejo v kiosku »Poštnega doma«, ker na ta način brez vsake žrtve podpirajo idealno akcijo naših tovarišev, poštne službenicev.

Občinski davek na stavbišča. V novem ljubljanskem proračunu je predlog, naj bi se za nezazidane stavbene parcele v Ljubljani pobirala posebna davščina, ki naj se steka v stanovanjski fond. Dohodek te davščine je preliminiran z zneskom 120.000 Din.

Taksa za predelavo stanovanj v poslovnice, ki naj se istočasno uvede, je določena z zneskom 200 Din od prostorninskega metra stanovanjskih lokalov, katere bi gospodar prezidal v

poslovne prostore. Tudi ta taksa naj se steka v sklad za omiljenje stanovanjske bede.

Vprašanje naših izseljencev. Nedavno se je vršila pri ljubljanskem oblastnem odboru anketa, ki se je pečala s problemom izseljeništvu. Število naših ljudi, ki zaradi gmotnih neprilik morajo od doma s trebuhom za kruhom, raste od dneva v dan. Večina izseljencev, ki odhajajo v Ameriko, in druge prekomorske kraje, je izgubljena za maloštevilni slovenski narod. Treba je temu vprašanju posvetiti resno pažnjo. Zato se je pojavil načrt, usmeriti te mase naših ljudi, ki jim domača zemlja ne more nuditi dovolj zaslužka, v rodovitne pokrajine naše države, posebno v Južno Srbijo, ki je skrajno slabo obljudena. Tam bi se mnogi slovenski izseljenci lahko

povzpeli do izvestnega blagostanja. Posebno naši obrtniki in strokovni delavci bi tam mogli najti dober zaslužek. Ankete so se poleg obeh oblastnih odborov udeležili zastopniki zbornice za TOI, Delavske posredovalnice in Izseljeniškega urada. Akciji je že leti čim večji uspeh.

Nabava blaga za obleke, perilo itd. dela večini konsumentom skrbi.

Zato si dovoljujemo opozoriti na oglas tvrdke NOVAK (Kongresni trg 15). Mogoče Vam je ta trgovina od rok — ali se Vam zdi na zunaj preneznatna.

Obiščite jo in prepričali se boste, da nudi največjo izbiro in da kupite tam najceneje.

.....
OGLAŠUJTE ZA NAŠ GLAS!
.....

★ PREČITAJTE!!!

Od 22. aprila do 15. maja

J. GROBELNIK
LJUBLJANA ★ MESTNI TRG 22

Vam nudi dobro blago po sledečih cenah:

Kamgarn	Sportni ševiot	Couvercoat
po Din 89	po Din 52	po Din 85
" 99	" 60	" 110
" 109	" 72	" 135
" 130	" 85	" 150
" 150	" 98	" 180
" 180	" 120	" 220
" 199	" 155	

Angleški štof najfinejše kvalitete od Din 260 do 350

Damsko volneno	Foulard po Din	75
Poplin po Din 45	Creppe de Chine	
Kasha " " 75	enobarvni in	
Modno " " 80	rožasti od Din	110
la plašče " " 120	naprej	
Rips " " 150		
Couvercoat " 160		

Pralno blago

Molinos po Din	7-80
Belo blago po	7-90
Tiskanine " "	9-
Cefiri " "	10-
Oxfordi " "	12-
Klot " "	17-

Svilene rute od Din 48 do 105 / Zastori / Žepni robci
Preproge / Predposteljniki

Razen tega pa popolnoma zastonj: pri nakupu volnenga blaga do 400 Din — 6 robcev, " " " " " " 1000 " — ostanek za otroško obleko. Pri večjem nakupu pa po dogovoru do 10% vrednosti.

Oglejte si! Prepričajte se!

C. J. HAMANN
Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest, novorojenčkov, perja in modnih potrebščin. - Predtiskarija modernih ročnih del.

ROKAVICE
NOGAVICE
MODNE POTREBŠČINE

V veliki izbiri za dame in gospode nudi najceneje

SREČKO VRŠIČ nasl.
V. LESJAK
LJUBLJANA, Šelenburgova 3.

Hotel TRATNIK
Ljubljana, Sv. Petra cesta 25
priporoča lepe zračne sobe.

Nabiralne pole!

Tovariši, ki ste jih dobili, poslužite se jih takoj, nabirajte nove naročnike in vrnite pole čimpreje upravi.

Restavracija
IGNACIJ BANKO

Ljubljana, Kette Murnova ulica št. 3
priporoča gg. drž. uradnikom dobro postrežbo v kvaliteti pijač in hrane.

Krojaški atelje
FRAN IGLIČ, LJUBLJANA
Slomškova ulica št. 1

Izdeluje se za dame in gospode po najnovejših krojih. — Lastna zaloga modnega blaga. — Uradnikom znaten popust ali na obroke.

Veletrgovina
A. ŠARABON
V LJUBLJANI

priporoča špecijsko blago, raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke. — Raznovrstno rudninsko vodo.

Hranilni in posojilni konsorcij javnih nameščencev in upokojencev v Ljubljani.

je imel dne 25. aprila 1929 v restavraciji Mrak na Rimski cesti v Ljubljani 54. redni občni zbor.

Predsednik konsorcija gosp. Ivan Podgornik je ob 20. uri otvoril občni zbor, pozdravil navzočih 42 članov in zastopnika »Našega Glas« g. dr. Dobido ter prešel takoj na dnevni red.

Poročilo ravnatelja konsorcija g. Ivana Rostana o poslovanju in računskem sklepu za upravno leto 1928. se

je vzelo z zadovoljstvom in odobravanjem na znanje. Primerjal je uspehe konsorcija od njegove 50letnice leta 1924. do danes ter dokazal, da sta bila delo in uspeh konsorcija na višku. Koncem leta 1923. je štel konsorcij 341 članov, koncem leta 1928. je štel 934 članov, torej več za 593 članov. Deleži konsorcija so znašali koncem leta 1923. Din 65.072,41, koncem leta 1928. Din 382.598,86, torej več za Din 317.517,45. Posojil je bilo placiranih koncem l. 1923. Din 351.357,87, koncem leta 1928. Din 1.763.309,14, torej več za Din 1.411.951,27. Stanje hra-

nilnih vlog je bilo koncem leta 1923. Din 50.452, koncem l. 1928. Din 670.993, torej več za Din 620.546. To stanje pa se poveča še s stanjem vlog v tekočem računu per Din 50.000. Rezervni zalogi je znašal koncem leta 1923. Din 6672, koncem l. 1928. Din 101.190, torej več za Din 94.518. Konsorcij ima poleg tega še drug rezervni sklad, ki znaša Din 134.000.

O solidnosti in urejenosti konsorcija tedaj ni dvoma. Jamstvena moč konsorcija znaša Din 4.447.891, dočim znašajo vse obveze skupaj 1.081.838 Din. Dubioznih postavk ni. Od bilanč-

nih postavk bi bilo omeniti Ivana Rostana dobrotvorni sklad, ki znaša koncem leta 1928. Din 30.000. Denarnega prometa je imel konsorcij leta 1928. Din 7.200.380. Od čistega dobička Din 8443,95 se je pripisal rezervnemu skladu znesek Din 4222, skladu za Uradniški dom pa Din 4221,95.

Poročilo nadzorovalnega sveta o izvršeni reviziji je podal podpredsednik nadz. odbora g. Fran Uršič. Za vzoren red in nadvse požrtvovalno delo je izrekel občni zbor soglasno upravnemu odboru absolutorij.

(Konec prihodnjic.)

PARNA PEKARNA

JEAN SCHREY NASL.

JAKOB KAVČIČ

VEČKRAT NA DAN SVEŽE PRIZNANO NAJBOLJŠE VSAKOVRSNO PECIVO

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Telefonska št. 2412

Štev. pošt. hran. 11.165

Vzajemna posojilnica v Ljubljani

r. z. z. o. z.

Miklošičeva cesta 7

v lastni palači dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrsne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvu, zaznambi na prejemeke, zastavi življenjskih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

Sukno, kamgarn

in drugo manufakturno blago angleškega in češkega izvora kupite najugodnejše pri tvrdki

NOVAK
LJUBLJANA 15.
KONGRESNI TRG

Znatno znižane cene!

CVETLIČARNA pod TRANČO ANTON BAJEC LJUBLJANA

Vrtnarija: Tržaška cesta 34
TELEFON INTERURBAN 32-22

Specijalna trgovina ščetarskih izdelkov priporoča tudi svojo veliko izbiro spominjskih izdelkov, galanterijo in parfumerijo

M. Mihelič

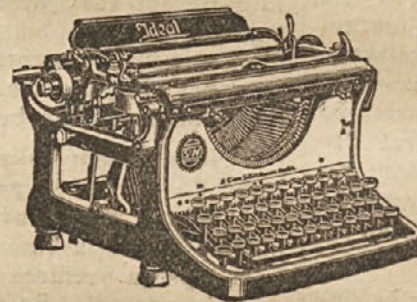
Ljubljana, Šelenburgova ulica

Miroslava Leitgeb

Ljubljana, Jurčičev trg 3.

Strojno in ročno vezanje zavese, pregrinjale, perila in oblek v najsolidnejši izdelavi.

Kdor podpira nas,
tega podpiramo mi!

Pisalni stroj „IDEAL“ modela D najmodernejše konstrukcije
THE REX Co.
Ljubljana, Gradišče 10

LEONARD TREPPO

združene opekarne d. d. v Karlovcu

dobavlja iz svojih najmoderneje urejenih tovarn

zidno in strešno opeko

v najboljši kvaliteti in po najnižjih cenah. Zahtevajte ponudbo!

Galanterijska trgovina na drobno in debelo, tovarna čevljev

Ant. Krisper

Ljubljana

Mestni trg št. 26, Stritarjeva ul. št. 3

PARNA PEKARNA

FRANC DOLINAR LJUBLJANA

PRED ŠKOFIJO 11 — POLJANSKA C. 19

najtopleje priporoča svojim cenj. odjemalcem večkrat dnevno prvovrstno sveže pecivo in različne vrste slaščic

Prva jugoslovanska tovarna dežnikov JOSIP VIDMAR

LJUBLJANA
PRED ŠKOFIJO ŠTEV. 19

Solidnost v kvaliteti in ceni. — Točnost in natančnost v izvrševanju naročil!

EN GROS!

EN DETAIL!

Ustanovljena l. 1882.

Za pomladansko in letno sezijo

Vam nudi

OBLAČILNICA ZA SLOVENIJO LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 7

s svojo bogato zalogo vsakovrstnega damskega in moškega manufakturnega blaga samo prvovrstnih angleških, čeških in nemških tovarn, veliko izbiro in ugodno nabavo.

NAJNOVEJŠI VZORCI! CENE SOLIDNE IN BREZKONKURENČNE!

Ne zamudite prilike in oglejte si pred nabavo tudi našo bogato zalogo! — Cenjeni državni nameščenci dobijo blago na obroke samo proti predložitvi legitimacije!

Tovariši!

Ze stanovska zavednost veleva, da podpiramo pri nabavah svojih potrebščin v prvi vrsti svoje lastne ustanove. Veliko bolj pa smo v svojem interesu dolžni to storiti tedaj, ako nam nudijo te ustanove večje ugodnosti in večje koristi kot tuje. Ena izmed takih ustanov je naša

Nabavljialna zadruga državnih nameščencev v Ljubljani, Vodnikov trg 5.

Ona nam nudi banaanško moko, sladkor, kavo, olje, mast, sploh vse specerijsko in kolonijalno blago najfinejše vrste po najnižjih cenah, ki so mogoče. Velika izbira dežnikov, predpražnikov in najfinejših in najtrpežnejših čevljev lastnega izdelka. V zalogi najfinejši šifon, platno in srajce za gospode po najnižjih cenah.

Drva in premog vsak čas na razpolago. Dostavlja se blago na dom in dovoljujejo se olajšave pri plačilu.

Zadovoljiti svoje člane je te zadruga najvišji cilj. Da je blizu tega cilja, dokazujejo stalni in dnevno novo pristopajoči člani-odjemalci.

Tovariši! Tovarišice! Pristopite k tej zadrugi in kupujte v njej!

Kdor kupuje v svoji zadrugi, kupuje pri sebi!